

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

چهارشنبه ۱۹ مهر ۱۴۰۲ _ ۲۵ ربیع الاول ۱۴۴۵ _ ۱۱ اکتبر ۲۰۲۳ - شماره ۲۲۷۶ - سال هشتم

۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۷۴
hamdelidaily.ir | gmail.com/hamdellidaily | newsportal.hamdeli.com | t.me/Hamdellidaily

صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان سردبیر: جلال خوش چهره

چاپ: صمیم ۳۳۷۲۵-۴۴۵-۰۲۱ | توزیع: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۹۳۳۰۰۰

تهران- خیابان مطهری- نرسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج
خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۶۹۸۱۳۷۵- ۰۲۱۶۹۸۱۳۷

باشگاه خبرنگاران

موازی با دست‌های تاریکت

خورشید می‌بافم

حتی اگر

رج به رج

روزهایم را بشکافی...

و این شب ممتد

سرنخ هیچ صبحی را

به دست پرنده‌ها

ندهد...

درخت می‌شوم

کتابک

انتشار «عشق کافه کوچکی است»

کتاب «عشق، کافه کوچکی است» از محمود درویش با ترجمه یدالله گودرزی منتشر شد. این مجموعه حدود ۱۰۰ سروده از محمود سلیم حسین الدرویش، شاعر نامدار فلسطینی است که با نام محمود درویش در جهان نامور شده را در بر می‌گیرد. شعرهای محمود درویش آمیزه‌ای عشق، سوزن‌نالیسم و مینهن‌دوستی است. وی در سال‌های پایانی زندگی‌اش کوشید گوته‌های شعرسپید را عرضه کند که

ویژگی‌های سبکی و ادبی خاص وی را دربرداشته باشد، از این رو آثار او از سایر اقراش از جهت فرم‌گرایی برتر و پرااهمیت‌تر است و در شعر معاصر عرب جایگاهی برتر و والا دارد. محمود درویش از شاعران مطرح جهانی است و بیش از ۱۰ جایزه منطقی‌ای و جهانی دریافت کرده و با روشنفکران، شاعران و نویسندگان بسیاری از جمله ژاک دریدا، ژوزه سالامگو، حسنین هیکل، بی‌پر بوروید و نزار قبانی همکار بوده است. محمود درویش که سرودن را از سال‌های نوجوانی آغاز کرد کوشید با بهره‌گیری از نموده‌ها، نمادها و اسطوره‌های سامی، یونانی و باستانی وجهه‌ای جهانی به شعر مقاومت دهد. زن، معشوق و مینهن در شعر

حافظه تاریخی

سالروز کودتای پرویز مشرف علیه نوار شریف

کتابک

که بسیار به موسیقی راک و مدهای غربی علاقه دارد. علایق شخصی مشرف در نوع حکومتش با پاکستان هم تاثیر گذاشت؛ او نام برنامه اصلاح‌طلبانه خود را «متنل روشنگرانه» گذاشت. رسانه‌های پاکستان در زمان پرویز مشرف به آزادی بی‌سابقه‌ای دست یافتند، موسیقی غربی در این کشور بسیار رونق گرفت و اقداماتی برای محافظت از زنان در برابر اسلام‌گرایان افراطی انجام داد. پاکستان همچنین در زمان پرویز مشرف ثبات اقتصادی را تجربه کرد، رشد اقتصادی این کشور افزایش یافت و بستر برای فعالیت سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی مهیا شد. او همچنین با همراهی سیاستمداران هندی، روند صلح جسورانه‌ای را آغاز کرد که به‌طور بی‌سابقه‌ای به حل و فصل اختلافات رقیبای جنوب آسیا نزدیک شد.با وجود پرویز مشرف با چالش‌های بزرگی مواجه بود؛ در داخل او به عنوان دست‌نشده آمریکا شناخته می‌شد و به همین دلایل بارها هدف حملات تروریستی قرار گرفت. دموکراسی و آزادی محدودی هم که با حمایت خود مشرف در پاکستان ایجاد شده بود، بالای جانش شد و به اعتراضات گسترده علیه حکومت او منجر شد. مهم‌ترین مخالفان دموکراتیک او، نواز شریف و بی‌نظیر بوتو هم دوباره به مبارزات انتخاباتی بازگشتند. علاوه بر این، تناقضات موجود در موقعیت او، یعنی یک دیکتاتور روشنفکر و رهبر اعتدال‌گرای یک کشور اسلامی، او را در بهترین حالت به یک متحد غیرقابل اعتماد برای آمریکا و سایر کشورهای غربی تبدیل می‌کرد. آمریکایی‌ها همچنین از بی‌نظمی‌های داخلی پاکستان خسته شده بودند و پس از ترسور بی‌نظیر بوتو حمایت خود را از پرویز مشرف به‌شدت کاهش دادند. پس از پیروزی مخالفان مشرف در انتخابات سال ۲۰۰۸، او از پاکستان به لندن فرار کرد. با این وجود همچنان بازیگری مهم در عرصه سیاست پاکستان بود و به همین دلیل در سال ۲۰۱۳ به کشورش بازگشت. اما با حمایت اندک مردم شکایت‌های متعدد، رد صلاحیت در انتخابات و همچنین اتهام همدستی در قتل بی‌نظیر بوتو روبرو شد. در نهایت مشرف با کمک هم‌زمان از نشی سابق خود، در سال ۲۰۱۶ به بنانه انجام درمان‌های پزشکی به دویی رفت. مشرف همچنین در ۲۰۱۹ به صورت غیابی و در حالی که در دویی زندگی می‌کرد به دلیل خیانت و تخلف از قانون اساسی پاکستان به اعدام محکوم شد. اما دیگر به پاکستان برگشت و روز ۱۶ بهمن ۱۴۰۱ بر اثر بیماری در گذشت.

با همسفران ما محصله

نگاهی به دفتر شعر «حواسم حلزونی می‌شود» نرگس میربه کوره پز مرگ بر بهاری که پدرش را می‌کشد

فیض شریفی

منتقد و پژوهشگر ادبیات

در این دفتر ما ۳۹ شعر سپید کوتاه و متوسط رو به رو هستیم. این اشعار ایده واحدی دارند که با اشکال متفاوت در این مجموعه کم حجم بیان شده‌اند. هسته معنایی مرکزی بسا زبانی و اشاراتی غیر مستقل بازگو شده‌اند. خاستگاه این اشعار بسیار شبیه به توصیف فروید و لاکان از نشانه‌های روان رنجوری. رویدادهای کودکی و نوجوانی به هر شکل در روابط کودک و والدین اختلال و فقدان ایجاد می‌کند که بعدها انسان آن‌ها را به صورت مخاطرات و مخاطرات اضطراب‌انگیز به خاطر می‌آورد و نشانه‌هایی از آن مخاطرات پر تشویش به شکل‌های مختلف در شعر و داستان بازنمود می‌شود. روی این نشانه‌های واپس رانده رنجورانه را در شعر بروز می‌دهد: «اردیبهشت به پوتین هیچ سربازی چشمک ن‌زداین مرز بوی تابوت می‌دهدبوی جنون که ایوان‌های لیلی را خسته کرده‌امرگ بر

داستانک

پرونده دانش آموزی

نرود بهتر است؛ چرا که نه شوق و ذوقش را دارد و نه هم ما وقت و حوصله داریم مدام گرفتار این حرف‌ها و رفت‌وآمد به مدرسه باشیم. مادر اما این بار گفت خدوم به مدرسه می‌آیم و نگران نباش. با خدوم گفتم بعد از اینکه آن همه حرف زدم چه راحت و به سادگی گفت خدوم می‌آیم. فردا صبح که بعد از خوردن چای و نان شیرین به قصد پوشیدن کفش‌هایم بلند شدم مادر با جدیت گفت صبر کن با هم برویم.اشکال ندارد نیم ساعتی دیرتر برویم که به کارهای خانه برسیم و اگر خواهرات می‌روم و برمی‌گردم. آسیه را صدا زد و گفت زود بیدار شو که من امروز کار دارم و صبحانه بخور و موابظت دو تا خاواهر کوچکترت باش تا برگردم. متوجه شدم رفتارش با بقیه دفعاتی که می‌خواست همراهم به مدرسه بیاید تا حدودی فرق کرده و آرامتر است و نباید تا نرفتم هم به زمزمین و زمان و معلم ... نمی‌کند. راه که افتادیم دستم را گرفت و گفت فقط هر چه گفتم جلوی مدیر و معلمان تو لازم نیست حرفی بزنی یا حرکتی نشان دهی. دیده بود که دفعات قبل گاهی زبانم را درآوردم یا ادای بسی خیاله‌ا را انجام داده بودم. از در مدرسه که وارد شدیم بکراست به دفتر مدرسه رفت. بچه‌ها کلاس بودند و

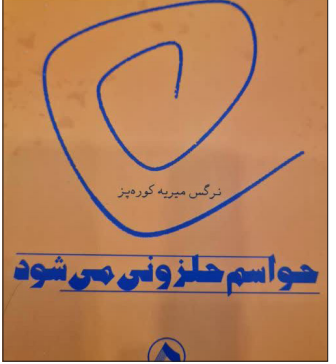
پیرشو چرند!

مرتضی فغری قاضیانی

نویسنده

پریا، دختر ۶ساله به همراه مادرش، از سوی یکی از دوستانش به جشن تولد دعوت شده بود. از آنجا که در چند سال تولدش جشن گرفته بودند و او کادو گرفته بود، پس می‌دانست که نباید دست خالی به جشن دوستش برود و بنابراین شش پیش از روز جشن تولد دوستش، سر سفره شام پرسید: مامان و بابا من برای تولد دوستم چه کادویی بگیرم؟ پدر و مادر پریا به هم نگاه کردند و لیخند زدند. مادر پریا گفت: چه خوب که پرسیدی دخترم! ... نظر خودت چیه؟ دوستت چه چیزی بیشتر دوست داره؟

بی نقطه، گرگ‌های حادثه، آغوش کلبه‌های بی پنجره، بغض آینه،...» و در نهایت: «نارهای این سرزمین می‌آیندآینه دانه است که در بیداری ابرها چشمانش را حمل کرد!اما خدا سفر را منظومه های دل‌ها می‌کند!وزن که یادبودی از تردید است/حتنا را به سجده هل می‌دهد!فتاوی وحشتناکی است!ازن در صفت پنجره سرگردان خواهد ماند.» اگر به واژه‌های محاکاتی «واقعیت های عینی» واژه‌ها و ترکیب های تصویری نگاه کنیم، می‌بینیم که شاعر، این فضا را تبدیل می‌کند و بسط می‌دهد: «سهمگینی مترسکها، رعه‌های شهر، جرعه جرعه رگ های این شعر، سمفونی جویهای بی سر، گیسوی آب، حواس حلزونی (حواسم حلزونی می‌شود، روی آب راه نرو، پیامبران

روزنامه‌نگاری

بر من که صبحی زده‌ام خرقه حرام است ای مجلسیان راه خرابات کدام است هر کس به جهان خرمی پیش گرفتند ما را غمت ای ماه پری‌چهره تمام است برخیز که در سایه سروی بنشینیم کاتبی که تو بنشیننی بر سرو قیام است دام دل صاحب نظرات خم گیسوست وان خال بناگوش مگر دانه دام است با چون تو حرفی به چنین جای در این وقت گر باده خورم خمر بهشتی نه حرام است

مجازک‌های

کاش یسه موضوعی رو برای خودمون قانون کنیم. یا از کسی قرض بگیریم، با معادل به روزش رو پرداخت کنیم. وقتی با دلار ۳تومنی ۵میلیون تومن قرض گرفتیم، با دلار ۵۰تومنی نیایم همون ۵ تومن رو پس بدیم. اعتبار گرفتیم، اعتبار بدیم... باختندگی ادامه پیدا کنه. (Neda Samani)
هیچ کشوری اندازه ایران کارشناس سیاسی و اقتصادی نداره. تقریباً بیشتر از نصف جمعیت کل کشور، تحلیلگران اقتصادی، سیاسی و جنگ و بورس و جراحی... در جایی که نصف بیشتر همین کارشناسان عزیز در هندل کردن زندگی شخصی خودمشورن موندن. گاهی سوکت کنید و نگاه شاید جواب بهتری گرفتید. (Elin)
از دم خونه اسنبب گرفتم رفتم از دوستم ی چیزی گرفتم و اومدم هسان مکان اولیه، خونه. حالا هر چی به راننده میگم کاری انجام نشده که بابش پول بدم زیر بار نمیره که. کاش اسنبب ی کم به راننده هاش فیزیکی یاد بده ما اینجوری اسیر نشیم. (Mohamad.Reza Hemati)
بریکینگ بد تازه بولد شده بود، معلم شیمی اومد سر کلاس با کلی غرور و ادعا گفت ما معلم شیمیما خیلی راحت میتونیم پولدار بشیم اما علم خودمون رو خرج علم و دانش کردیم، نیم ساعت بعدش اومد با شعله آزمایشگاهی به آزمایش انجام بده هول شد ابروهاشو کر داد. (miloo)

دقیق‌نگار

بررسی کردن سن ستاره‌ها و سیارات

اندازه‌گیری سن سیاره‌ها و ستاره‌ها، یک کار مهم در حوزه ستاره‌شناسی به شمار می‌رود و زمان شکل‌گیری اجرام آسمانی را نشان می‌دهد اما دانشمندان برای این کار با مشکلات بسیاری روبه‌رو هستند. «آدام بورگاسر» استاد ستاره‌شناسی و اخترفیزیک «دانشگاه کالیفرنیا سن‌دیگو» است که به بررسی جالب‌ترین ستاره‌ها، کوله‌های قهوه‌ای و سیارات فراخورشیدی می‌پردازد. او در مقاله خود، نحوه اندازه‌گیری سن سیاره‌ها و ستاره‌ها را توضیح داده است. اندازه‌گیری سن سیاره‌ها و ستاره‌ها به دانشمندان کمک می‌کند تا بفهمند این اجرام چه زمانی شکل گرفته‌اند و چگونه تغییر می‌کنند. به ویژه در مورد سیارات، به این نکته می‌پردازند که آیا حیات زمان داشته است تا روی آنها تکامل یافته باشد. مشکل اینجاست که اندازه‌گیری کردن سن اجسام فضایی دشوار است. ستاره‌هایی مانند خورشید، درخشندگی، دما و اندازه مشابهی را برای میلیاردها سال حفظ می‌کنند. ویژگی‌های سیاره مانند دما اغلب توسط ستاره‌ای که به دور آن می‌چرخند، تنظیم می‌شود و زیاد تحت تاثیر سن و تکامل خودشان نیست. تعیین کردن سن یک ستاره یا سیاره می‌تواند به اندازه حدس زدن سن شخصی که از کودکی تا دوران بازنشستگی دقیقاً یکسان به نظر می‌رسد، دشوار باشد. ستاره‌ها در طول زمان به صورت ماهرانه‌ای در روشنایی و رنگ تغییر می‌کنند. ستاره‌شناسان با اندازه‌گیری‌های بسیار دقیق می‌توانند اطلاعات به دست آمده در مورد یک ستاره را با مدل‌های ریاضی مورد مقایسه قرار دهند تا پیش‌بینی کنند که با بزرگ‌تر شدن ستاره‌ها چه اتفاقی می‌افتد و سن ستاره را تخمین بزنند. ستاره‌ها نه تنها می‌درخشند، بلکه می‌چرخند. با گذشت زمان، چرخش آنها آهسته می‌شود و ستاره‌ها به یک چرخ ریسندگی سیاهت پیدا می‌کند که هنگام روبه‌رو شدن با اصطکاک، سرعت خود را کاهش می‌دهد. ستاره‌شناسان با مقایسه کردن سرعت چرخش ستاره‌ها در سنین متفاوت توانسته‌اند روابط ریاضی را برای سن ستاره‌ها ایجاد کنند. این روش به نام «پروکرونولوژی» شناخته می‌شود. چرخش ستاره، یک میدان مغناطیسی قوی و فعالیت مغناطیسی مانند شار‌های ستاره‌ای را ایجاد می‌کند که انفجارهای قوی انرژی و نور در سطح ستاره‌ها هستند. کاهش مداوم فعالیت مغناطیسی یک ستاره نیز می‌تواند به تخمین زدن سن آن کمک کند. یک روش پیشرفته‌تر برای تعیین کردن سن ستاره‌ها، «اخرلزّه‌شناسی» است. ستاره‌شناسان، ارتعاشات روی سطح ستاره‌ها را مطالعه می‌کنند که امواج حاضر در فضای داخلی، آنها را حرکت می‌دهند. ستاره‌های جوان، الگوهای ارتعاشی متفاوتی را نسبت به ستاره‌های قدیمی دارند. ستاره‌شناسان با استفاده از این روش، قدمت خورشید را ۴.۵۸ میلیارد سال تخمین زده‌اند. در منظومه شمسی، رادیونوکلئیدها کلید تعیین کردن قدمت سیارات هستند. رادیونوکلئیدها اتم‌های ویژه‌ای هستند که به آرامی انرژی را در مدت زمان طولانی آزاد می‌کنند. رادیونوکلئیدها به عنوان ساعت‌های طبیعی به دانشمندان کمک می‌کنند تا سن انواع اجرام، از سنگ گرفته تا استخوان و سفال را تعیین کنند. اگرچه مطالعه رادیونوکلئیدها یک روش قوی برای اندازه‌گیری سن سیاره‌هاست اما شگفتی‌ها هم به همراه دارد. ستاره‌شناسان معمولاً فقط تصویری از یک سیاره برای رقتن به نزدیکی آن دارند. آنها اغلب سن اجرام فضایی سنگی مانند مریخ یا ماه را با شمارش دهانه‌های آنها تعیین می‌کنند. سطوح قدیمی‌تر، دهانه‌های بیشتری نسبت به سطوح جوان‌تر دارند. با وجود این، فرسایش ناشی از آب، باد، پرتوهای کیهانی و جریان‌گذار آتشفشان‌ها می‌تواند شواهد تاثیرات پیشین را از بین ببرد.

کادوی جشن تولد

پریا گفت: دوستم شکمویه! کیک بگیریم همشو بخوره! پدر پریا خندید و گفت: پریا جان کیک رو خودتسون میخردن و بین مهمونا پخش میکنن. منظور مامانت اینه که دوستت چه اسباب بازی ای دوست داره یا مثلاً اگر کار هنری و نقاشی دوست داره، براش مدارنگی بگیریم یا لباس و کیف بگیریم... مادر گفت: آره عزیزم؟ بابایی درست میگه. کمی فکر کن این مدت که با او دوست بودی، از چه چیزی بیشتر خوشش میاد. بزنم دوستم چه چیزی دوست داره! ...» باباش با دیدن حالت فکر کردن پریا که یک دستش را لای موهایش فرو برده بود، بلند خندیدند و مادر گفت: حالا نمی‌خواد فکر کنی! شامتو بخور تا فکرت راه بیفته! امشب هنگام خواب یا فردا صبح کمی فکر کن تا پیش از عصر که باید بریم مهمونی،

باید ناراحت بشه و با پریا دعوا کنه یا ...؟

رامسیس مورالس ایزکیدو - کوبا